

ΑΠΟ ΤΙΣ «ΣΤΡΟΦΕΣ» ΤΟΥ JEAN MORÉAS (*)

ΤΡΙΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΙΙ

Κάθε φορέν όπου όχληρός ό βαρεμός πλακώνει
Τή δόλια μου καρδιά,
Θυμάμαι τὰ λιγνόκρινα τὰ ώχρά πού δυναμώνει
Του κύματος ή άπαλή βροχή στην άμμουδιά,

Τό σνέναγμα τών καικιών, ή μπόρα ώς τὰ χτυπάει
Παραπονετική,
Τήν άκρα τήν άφρόλουστη, του γλάρου όπου πετάει
Στην κυματούσα θάλασσαν άπάνου, τήν κραυγή.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΙΧ

Στά δάση τ' άθηνιώτικα μύρτα λευκά θερίστε,
Στη Νίμη γιασεμιά·
Με ρόδα λαμπερόχρωμα του Παρισιού γιομίστε
Μιά ξεχείλι άγκαλιά,

Άπ' τις Μαρτίγκες τις γλυκές, φίλοι μου, μάστε άκόμα
Τήν πλούσια χλωρασιά
Γιά τó στεφάνι, στολισμός πού θά είναι μου στο χώμα
Κι άπ' τόν άλήτη τόν καιρόν όπου θά με φυλά.

Μετ. ΚΛΕΩΝ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ

Στο Σπύρο Παππά :

*Λέν είμαι μόνος
Γιατί ό πόνος
Μ' άκολουθεί*

Δέ θέλω πιά τὰ μάτια μου νά είναι δακρυσιμένα,
Δέ θέλω πιά τὰ στήθια μου νά βγάλουν άχ! κανένα.
Χείλι άχνό τó χείλι μου δέ θέλω νά φιλήσω,
Και ή καρδιά μου μ' έρωτα δέ θέλω νά χτυπήσω.
Άγάπησα τή Μοναξιά, πού ξη μέσ τά σκοτάδια
Μέσα σέ δάση, σέ βουνά, κοντά σ' άρνιών κοπάδια,
Σέ θάλασσεσ με κύματα, άφροστεφανωμένα
Και σ' άνεμόδαρτα νησιά, νεροθεμελιωμένα.
Τή Μοναξιά άγάπησα κι' αύτή λατρεύω μόνό,
Μά ώιμέ άπάντησα εκεί άντραστή τόν Πόνο.
Με τὰ σκληρά τὰ νύχια του παντού μ' άκολουθάει
Στο βήμα μου τó βήμα του, σά νάν' ήχώ χτυπάει.
Αύτός όπου δέ μ' άφισε ποτέ μου νά γελάσω.
Όπου δέ μ' άφισε ποτέ άγάπη νά χορτάσω,
Θέλει κι' αύτή τή Μοναξιά άκόμη για ν' άφίσω,
Μά μέσ τόν τάφο θάν τή βρω, κι' έλπίζω δέ θ' άργήσω.

26)2 1913

Α. Γ. Κ.

(*) Άπό τó βιβλίό πού βγαίνει σέ λίγο, με όλες τις
Στροφές μεταφρασμένες.

ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Μέριασε κόσμε του κακού, Σουλτάνε κόσμε κρύψου!
Τής Λευτεριάσ περήφανο τó πνέμα προσδιβαίνει.
Σήμερα χάιρεται ούρανός κι' όλος ό κόσμος χάιρει,
στά Γιάννενα τὰ ξακουστά, μονιά τ' Άλή Βεζύρη.
Και στρώνονται δαφνόκλαδα και μύρτα και λουλούδια
και τὰ προικιά τους στρώνουνε οι κορασιές στη στράτα,
και τó χορτάρι έφούντωσε και σύρριζο άγαλλιάρει
στού Κωσταντίνου νικητή τó δοξασιμένο διάβα,
πού δαμασε τόν τύραννο τής Λευτεριάσ τής σκλάβασ.
Σήμερα χάιρεται ούρανός στά Γιάννενα τὰ μαύρα·
χαμήλωσε και στάθηκε ώς τών σπιτιών τó φρούδι,
μέ τήν ειδή τής γαλανής σημαίας και χαιδεύει
τ' άγέρι πού άναστένανε στο σκλαβωμένο τόπο·
και δίνει στις ψυχές φτερά, ζωή καινούργια δίνει,
και φέρνει δάκρυα τής χαράσ στά μάτια τὰ θλιμμένα,
και μέσ τούς τάφους τούς βαθιούς τής άνοιξησ τή χάρη.
Και μοναχά του Άλή Πασσά τ' άλυωτο τó κουφάρι,
δταν ή γις έσειστήκε, ραγίστη τó μνημούρι,
άνασηκώθηκε μ' όρμη στο μυτερόν άγκώνα,
ν' άκουρμαστή τó τί στοράει ή χλαολή ή ξαφνιάστρα.
Και φρένιασ' ό Άλή Πασσάσ, τρεμούλιασεν ή μούχλα
στά μπερδεμένα γένεια του, του τρίζαν οι άρμόι,
κι' έπεσε και σωριάστηκε για πάντα, στάχτη άχνή.

22 του Φλεβάρη 1913

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΑΟ

Τή στιγμή αύτή, πού άρχισες νά μπαίνεις στο
δρόμο τής άναγέννησης σου, ώ ρωμιέ, πού ξεπάστρε-
ψες άπ' τή ράχη σου μερικές λέρες, πού τόνον
καιρό σου ρουφούσαν τó αίμα, τή στιγμή, αύτή πού
μπόλιχο τρέχει τó αίμα σου στον πόλεμο και τó
θολωμένο άστρο σου άρχισε νάστράφτη φωτεινά,
τή στιγμή αύτή έρχομαι νά σε θυμήσω πώς καιρός
είναι πιά νά βγάλης άπό πάνω σου και τις στερνές
λέρες πού με τó φαρμακερό γλωσσίδι τους ξακολου-
θούνε νά σε φαρμακέβουν ενάντια στους άδερφούς
σου και νά σε γελούν μπροστά στα μάτια σου, και-
ρός είναι πιά νάποκηρύξεις και νά άναθεματίσεις
τήν έκμεταλλευτική αύτήν έταιρεία, πού λέγεται
«Μιστριώτης και Σια», πού έκμεταλλεύεται φανερά
και άδιάντροπα τó πνέμα, τήν καρδιά και τήν ψυχή
σου. Καιρός είναι πιά νά ξεμπερδέψεις τούς λογα-
ριασμούς σου με τὰ μέλη αύτής τής έταιρείας, πού
σου χύνουν φαρμάκι στην ψυχή, πού με τις συκο-
φαντίες τους σε κάνουν νά μισής έκαινούς, πού άλη-
θινά σε πόνεσαν, και σάγάπησαν, και ύπόφεραν, και
υποφέρνουν για σένα. Σου τις θυμίζω λοιπόν αυτές
τις λέρες και σου τούς καταγγέλω ως έσχατους
συκοφάντες και φέφτες με τις άκόλουθεσ τρανές κ'

ἀδιαφιλονείκητες ἀπόδειξεις. Σὲ σένα, ὦ ρωμιέ, ἀπομένει νὰ λογαριαστῆς μαζί τους, ἔπως λογαριάστηκες μὲ τοὺς παλιοκομματικούς ἐκμεταλλευτές σου.

Ἡ πρώτη ἀπόδειξη εἶναι ὁ σκοτωμὸς τοῦ μαλλιάρου (κατὰ Μιστριώτην προδότη) Μαβίλη, στὰ Γιάννενα, καθὼς καὶ ἄλλων πολλῶν μαλλιάρων πού ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς σκοτώθηκαν καὶ ἄλλοι πολεμοῦν.

Ἡ δούτερη καὶ πῶς μεγάλη ἀπόδειξη εἶναι ἡ ἀκόλουθη. Τίς περασμένες ἔφερα ἀπ' τὴν Πόλην τὴ βιβλιοθήκην μου ἐδῶ στὴν Ὀδησό. Ἀπ' τὸ τελενεῖο τίς κάσες μὲ τὰ βιβλία τίς ἔστειλαν ἴσια στὰ γραφεῖα τῆς λογοκρισίας. Ὁ κύριος λογοκριτής, Ἕλληνας κ' αὐτὸς ἀπ' τοὺς πολλούς, ἀφοῦ σκάλιξε καλὰ καλὰ καὶ ξέταξε τὰ βιβλία ὅλα, σὰ νᾶταν τὸ κάθε βιβλίο κ' ἕνας κακοῦργος τρομερός, ξεχώρισε τὸ «Νουμᾶ» τὸ «Κοινωνικὸ ζήτημα» τοῦ Σκληροῦ, τὰ «Χρονικά» τῆς Πόλης, τὴν «Κοινωνικὴ σαπίλα» τοῦ Βεζεστένη κ. ἄ. Αὐτὰ, μοῦ εἶπε, εἶναι μπεδισμένα ἐδῶ. Τὰ «Χρονικά» τὰ βρήκε σκανταλιστικά γιατί εἶδε ἕνα ἄρθρο μέσα περὶ χριστιανικοῦ σοσιαλισμοῦ!

— Μὰ καλὰ, κάνω τοῦ λογοκριτή, ὁ Νουμᾶς γιατί εἶναι μπεδισμένος; (ἀφοῦ τὸν ὑποστηρίζουν οἱ Σλάβοι μὲ τὰ χρήματά τους, κύριοι Μιστριώτη καὶ Σια;) Μοῦ φερε λοιπὸν καὶ μοῦδειξε τὸ σχετικὸ ἄρθρο τοῦ νόμου, ἔπου λέγει ἔτι ἡ κυκλοφορία τοῦ «Νουμᾶ» καὶ τῆς «Ἐρευνας», περιοδικῶν τῶν Ἀθηνῶν, ἀπαγορεύεται μέσα στὸ ρωσικὸ κράτος. (Ἄκου τα Μιστριώτη!) Κεῖνη τὴ στιγμή μοῦ ἤρθαν δυὸ σκέψεις. Ἡ μιὰ μοῦ φερε χαρὰ, ἡ ἄλλη λύπη. Χάρηκα γιατί μ' αὐτὸ ἀποδείχεται ἄλλη μιὰ φορὰ ὁ Μιστριώτης καὶ οἱ συντρόφοι του πὼς εἶναι ψέφτες καὶ συκοφάντες. Αὐπήθηκα ὅμως γιατί ὁ νόμος αὐτὸς μοῦ ἀφαιρεῖ ἀπ' τὴ βιβλιοθήκην μου τὸ «Νουμᾶ» καὶ μοῦ τὸν ὑστερεῖ γιὰ πάντα, ἀποχωρίζοντάς με ἀπ' αὐτόν.

Ὅστε λοιπὸν ἂν οἱ Σλάβοι μᾶς πλερώνουν, κύριε Μιστριώτη, γιὰ νὰ χαλάσουμε τὴ γλώσσα σου, ὦ ἀπλοϊκὲ ρωμιέ, γιατί τότε αὐτὸς ὁ διωγμὸς κατὰ τοῦ «Νουμᾶ», γιατί ἀπαγορεύτηκε ἡ κυκλοφορία του μέσα στὸ Σλαβικὸ αὐτὸ κράτος; Γιατί ἀπαγορεύεται ἡ κυκλοφορία τοῦ «Κοινωνικοῦ ζητήματος» πού γράφει γιὰ τὴ δημοτικὴ μας γλώσσα, γι' αὐτὴν πού χύνουμε τὸ αἷμα μας;

Ὅριστε λοιπὸν καὶ πάλι καταγγέλνω, ὑστερ' ἀπ' τίς παραπάνω μαρτυρίες, σ' ὅλο τὸν Ἑλληνισμὸ καθὼς καὶ μπροστὰ σ' ὅλον τὸν πολιτισμένο κόσμον, τὸ Μιστριώτη καὶ τὴ συντροφία του, ὡς ψέφτες, κατεργάρηδες καὶ ἔσχατους συκοφάντες καὶ παρακαλῶ τὸν κάθε ρωμιὸ ξεχωριστά, πού ἔχει κάπιο αἴσθημα καὶ μπορεῖ νὰ ξεχωρίσῃ τὸ μάθρο ἀπὸ τᾶσπρον, νὰ τὸ πῆ καὶ νὰ τὸ βροντοφωνήσῃ ἂν ἔχω

δίκιο ἢ ὄχι καὶ ἂν ἐμεῖς οἱ μαλλιάροι εἴμαστε οἱ ἀγορασμένοι προδότες καὶ ἐχθροὶ του, ἢ αὐτοὶ οἱ καλπογιάνηδες πού ἔχουν σφέρο νὰ κρατοῦν τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ στὸ σκοτάδι καὶ στὴν αἰώνια ἀμάθεια μὲ τὴ στραβὴ καὶ ψέφτικη προγονοπληξία τους;

Καὶ τώρα τελιώνοντας τὴ καταγγελία μου, πιστεῖω πὼς γλήγορα θὰ φωτίσῃ ἡ ἀλήθεια τὰ ρωμαίικα πνεύματα πού εἶναι καιρὸς πᾶ νὰ ξεσκουριάσουν καὶ νὰ νοιώσουν τοὺς καθαφτὸ φίλους τους καθὼς καὶ τοὺς ἐχθρούς τους.

Ὅσο γιὰ τὸ «Νουμᾶ» εἶμαι βέβαιος πὼς ὅλοι οἱ ὁμοϊδεάτες ὅσο βλέπουν νὰ τόνε κυνηγοῦνε καὶ νὰ τόνε διώχνουν ἀπὸ παντοῦ, τόσο πῶς πολὺ τὸν ἀγαποῦν καὶ τὸν ἐχτιμοῦν γιὰ τὸν ἀνίκητο ἡρωισμό του.

Αὐτὰ γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Ἰδέας μας, καὶ ξέχωρα τοῦ «Νουμᾶ».

Ὀδησό 15 τοῦ Φλεβάρη 1913.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ

Φ. ΝΤΟΣΤΟΓΙΕΒΣΚΗΣ

ΟΙ ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ ΣΤΗ ΣΙΒΗΡΙΑ *)

(Κομᾶτι ἀπὸ τὸ «Νεκρόσπιτο»)

I

Ἡ φυλακὴ μας εἶτανε χτισμένη στὴν ἄκρη ἀπὸ τὸ φρούριο, πέρα λιγάκι ἀπὸ τὰ ὄχρωματα. Κοίταζα συχνὰ ἀπὸ τὰ μικρὰ ἀνοίγματα πού εἶχε τὸ χαράκωμα, πασιζοντας ν' ἀνακαλύψω καμιά γωνιὰ τοῦ ἀπέραντου κόσμου πού ξεπλωνότανε πέρα μακριά. Μὰ ἔτι κατάφερα νὰ ἰδῶ, εἶτανε μιὰ κορδέλλα μολυβένιου ἢ γαλάζιου οὐρανοῦ καὶ τ' ἀψηλὰ χορτάρια τὰ φυτρωμένα στ' ὄχρωμα, ἔπου οἱ φρουροὶ νύχτα μέρα πηγαινοερχότανε μονότονα. Ρωτοῦσα τότες τὸν ξαυτὸ μου πόσον καιρὸ ἀκόμα τάχα, θὰ σερνόμουνα ὡς τὸ χαράκωμα γιὰ νὰ ρήγγω μιὰ κρυφὴ ματιὰ ἀπὸ τίς τρύπες, βλέποντας ἔξω ἀδιάκωπα τοὺς ἴδιους φρουρούς, τὸ ἴδιο πρόχωμα, τὴν ἴδια γωνιὰ τοῦ γαλάζιου οὐρανοῦ, πού δὲν ἔμοιαζε διόλου μὲ τὸν οὐρανὸ πού βλέπαμε ἀπὸ τὴ φυλακὴ μας μέσα, γιατί αὐτὸς εἶταν ἄλλος οὐρανὸς πολὺ μακρινός μας, πού ἀπὸ κάτου του ζούσανε ἀνθρώποι λεύτεροι.

Ἡ ἀλλὴ τῆς φυλακῆς εἶτανε ἀπέραντη. Διακόσια βήματα μᾶκρος καὶ ἑκατὸν πενήντα φάρδος. Σκημάτιζε ἕνα ἀνώμαλο ἐξάγωνο τριγυρισμένο ἀπὸ ἕνα ψηλὸ χαράκωμα μὲ μυτερὰ παλούκια. Τὰ παλούκια αὐτὰ εἶτανε βαθιὰ χωμένα στὴ γῆ καὶ τόσο κοντὰ τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο πού μοιάζανε σὰν κολλημένα. Στὴ μέση, εἶχανε κερφῶσει πλατιεὺς τάβλες

(*) Ἡ ἀρχὴ του στοῦ περασμένο φύλλο.